

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a z členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľky **B.**, bytom P. proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu v Považskej Bystrici**, P., Centrum 1/1, za účasti **Slovenského pozemkového fondu Bratislava**, Regionálny odbor P., Nám. A. Hlinku 29/3, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu číslo: H 08/00391-0010-R/1051-BE1 z 5. júna 2008 na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. októbra 2008 č.k. 13Sp/33/2008-18, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 21. októbra 2008 č.k. 13Sp/33/2008-18 **potvrdzuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 5. júna 2008 číslo: H 08/00391-0010-R/1051-BE1 vydané vo veci reštitučného nároku podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“), ktorým odporca rozhodol, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1, písm. l/, a m/, zákona č. 503/2003 Z.z. na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky zapísané v pkn. vložke č. 485 kat. úz. P. ako pkn. parc. č. 2649/1, č. 2659, č. 2660, č. 2661, č. 2662, č. 2663, č. 2878 a č. 2879 z dôvodu, že pozemky boli vyvlastnené za náhradu a slúžia na účel, na ktorý boli vyvlastnené.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 244 ods. 1 a § 250l OSP, § 2 ods. 1, § 1, § 4 ods. 1, § 3 ods. 1, písm. m/ a § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z., keď z podkladov pripojených v administratívnom spise odporcu zistil, že navrhovateľka dňa 20. decembra 2004 si uplatnila u odporcu nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré sú špecifikované vo výroku napadnutého rozhodnutia. Ako pôvodnú vlastníčku označila K., M. ktorá zomrela X.. Vlastníctvo pôvodných vlastníkov R. a A. k pkn. parc. č. 2649/1, 2657/1 2663 prešlo na štát vyvlastňovacím rozhodnutím býv. MsNV- odbor VVaMH v Považskej Bystrici č. Výst.2208/1965-A-10 zo dňa 20. novembra 1965 za vyvlastňovaciu náhradu

5.158.--Kčs podľa vtedy platnej vyhl. č. 73/1964 Zb.. Vlastníctvo pôvodných spoluvlastníčok K. a A. k pkn. parc. č. 2658, 2660, 2661, 2662, 2663, 2878, 2879 prešlo na štát vyvlastňovacím rozhodnutím býv. MsNV- odbor VVaMH v Považskej Bystrici č. Výst.2159/79-336/-A-10 zo dňa 20. septembra 1979. Vyvlastňovacia náhrada 84.825.--Kčs + 35.614.--Kčs bola priznaná K. podľa vtedy platnej vyhl. č. 73/1964 Zb. za vyvlastnené podiely $\frac{1}{2}$ -ina + 111/224-in. Podľa pripojenej kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 2. januára 1980 predávajúce K. a A. predali Čsl. štátu parc. č. 2659 o výmere 677 m² za kúpnu cenu 4.062.--Kčs. Podľa identifikácie parciel Správy katastra v Považskej Bystrici č. K2 430/05 zo dňa 10. februára 2005 pozemky sú vo vlastníctve Mesta P. a fyzických osôb.

Z vyvlastňovacích rozhodnutí zo dňa 20. novembra 1965 a zo dňa 20. septembra 1979 je zrejmé, že vyvlastňovateľ (býv. MsNV v Považskej Bystrici) sa v oboch vyvlastňovacích konaniach zaoberal námietkami vyvlastnených, ktoré okrem iného nesúhlasili s vyvlastňovacou náhradou za vyvlastnené pozemky. Vyvlastňovacie náhrady boli určené podľa vtedy platných cenových predpisov a navrhovateľka v správnom konaní a ani s podaným odvolaním nepredložila žiaden relevantný dôkaz o tom, že vyvlastňovacia náhrada nebola skutočne aj vyplatená. Na námietku navrhovateľky, ktorá sa týkala podpisu predávajúcej K. na kúpnej zmluve z 2. januára 1980 súd neprihliadol, pretože odporca v konaní o navrátení vlastníctva podľa reštitučných zákonov nemá právomoc preskúmať platnosť takejto zmluvy. Ďalej, písacia chyba v rodnom čísle navrhovateľky nemá za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej, a preto ani na túto námietku nebolo možné prihliadnuť.

Z uvedeného mal prvostupňový súd za to, že odporca vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, na základe neho zistil úplný skutkový stav, z ktorého vyvodil správny právny záver.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľke, ktorá v konaní nemala úspech, náhradu trov nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie poukazujúc na to, že preukázala, že je v tomto reštitučnom konaní oprávnenou osobou a že sa vyvlastňovalo od roku 1953 do roku 1979, pričom parcely č. 2694/1, 2671/1 a 2666 boli vyvlastnené v roku 1965, avšak v roku 1966 ich jej M. zdedila, že parcely č. 2663, 2262, 2261, 2260, 2659, 2658, 2671/1 a 2649/1 boli v intraviláne, parcely č. 2878 a 2879 a parcely 2657/2 a 2657/3 boli vykúpené na stavebný pozemok, ostatné nehnuteľnosti v užívaní socialistických organizácií. Poukazovala na rozhodnutia č. D 345/66, DP 72/66-308/74. Ďalej uviedla, že niektoré parcely boli v 80-tich rokoch prevedené na iných majiteľov, parcela 2657/1 bola v roku 1995 predaná, pričom z tej parcely kúsok vlastní ona a v jej vlastníctve je aj parcela 2658 od r. 2003.

Namietala, že „ak vám niekto niečo vezme proti vašej vôli, snažíte sa to dostať späť“, a preto podala žiadosť o reštitúciu. Ak niekde urobila chybu, mal ju odporca upozorniť a nie po troch rokoch žiadať ďalší doklad a potom jej žiadosť zamietnuť. Zároveň sa ospravedlnila, ak nedodržala nejaký predpis, ale nie je ani právnik ani advokát.

Na odvolacom pojednávaní uviedla, že žiada, aby pozemky, ktoré patrili jej rodine, jej boli vrátené alebo jej bola poskytnutá náhrada. Žiadala preto rozhodnutie krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporcu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť. Plne sa stotožnil s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, pričom dôvody navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne už boli prakticky riešené jednak v rozhodnutí úradu č. H 08/00391-0010-R/1051-BE1 zo dňa 5.6.2008 ako i rozsudku Krajského súdu v Trenčíne a navrhovateľka vo svojom odvolaní neuvádza žiadne dôkazy a doklady, na základe ktorých by bolo možné kladne vyhovieť jej podaniu. Opravný prostriedok preto považoval za nedôvodný a účelový.

Slovenský pozemkový fond s poukazom na vykonané dokazovanie a predložené doklady považoval rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a navrhol ho potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, odvolanie prejednal na odvolacom pojednávaní (§ 250ja ods. 2 veta druhá OSP) v neprítomnosti odporcu, ktorý sa na odvolacie pojednávanie napriek riadne doručenému predvolaniu nedostavil (246c veta prvá, § 211 ods. 3 a § 250g ods. 2 OSP), doplnil dokazovanie oboznámením sa s rozhodnutím býv. Štátneho notárstva v Považskej Bystrici č.k. D 345/66-32 zo dňa 1. októbra 1966 vo veci prejednaní dedičstva (§ 250i ods. 2 v spojení s § 213 ods. 4 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Predmetom správneho konania bolo rozhodnutie podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o nároku navrhovateľky ako oprávnenej osoby na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam – pozemkom vedených v pozemnoknižnej vložke č. 2649/1- roľa K. o výmere 1686 m², 2659 – záhrada (mlynský náhon) Z. o výmere 16,597 m², 2660 – roľa Z. o výmere 1228 m², 2661 – roľa Z. o výmere 759 m², 2662 – L. Z. o výmere 1041 m², 2663 – roľa Z. o výmere 2584 m², 2878- L. K. o výmere 600 m² a 2879- roľa K. o výmere 4262 m² zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. 485 k.ú. P. .

Zákon č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom vyjadreným v jeho preambule je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi (aj zákonom č. 229/1991 Zb. v platnom znení, zákonom č. 330/1991 Zb. v znení noviel - § 37 až § 39) zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku.

Účelom zákona č. 503/2003 Z.z. je navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov). Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria
a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria a
b/ lesný pôdny fond (§ 1).

Predmetný zákon tak ako ostatné reštitučné zákony neodstraňuje, ale iba zmierňuje následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu. Zákon ustanovuje taxatívne, ktorý majetok možno vrátiť pôvodnému vlastníkovi resp. jeho právnomu nástupcovi. Správny orgán ani súd nemôže odstrániť prípadnú tvrdosť zákona.

Podľa § 3 ods. 1, písm. l/ zákona č. 503/2003 Z.z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

Podľa § 3 ods. 1, písm. m/ zákona č. 503/2003 Z.z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady.

Predpokladom navrátenia vlastníctva v zmysle § 3 ods. 1, písm. j/ zákona č. 503/2003 Z. z. oprávneným osobám je, aby pozemok v zákonom stanovenom období, t. j. v čase od 25.2.1948 do 1.1.1990 prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Obidve zákonné podmienky (tieseň i nápadne nevýhodné podmienky) musia byť splnené súčasne.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení predpokladom pre navrátenie vlastníctva okrem splnenia podmienok podľa § 3 ods. 1, písm. l/, písm. m/ a písm. j/ zákona č. 503/2003 Z.z. je aj to, aby pozemok nebol vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby s výnimkou osoby povinnej. Predpokladom vydania tiež je, aby pozemok nebol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný (§ 6 ods. 1, písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z.).

Reštitučné zákony nepredpokladajú (neprezumujú) ani jednu z podmienok, stanovených v príslušných ustanoveniach jednotlivých zákonov (v danom prípade § 3 ods. 1, písm. l/, m/ a písm. j/ zákona č. 503/2003 Z. z.), takže pre úspešné uplatnenie nároku musí oprávnená osoba preukázať uplatnený reštitučný titul.

Obsahom spisu správneho orgánu ako aj súdneho spisu bolo dostatočne preukázané, že nehnuteľnosti vedené v pozemkovoknižnej vložke č. 485 parc. č. 2649/1, 2659, 2600, 2661, 2662, 2663, 2878 a 2879, na ktoré si navrhovateľka ako oprávnená osoba dňa 20.12.2004 uplatnila nárok na vrátenie vlastníctva po svojej M. K., zomrelej X., po prechode na štát v dôsledku vyvlastnenia za náhradu v roku 1965 na základe rozhodnutia vydaného býv. Mestským národným výborom - odbor výstavby, vodného a miestneho hospodárstva, dopravy a obchodu P. zo dňa 20. novembra 1965 číslo Výst.2208/1965-A-10 a to parc. č. 2649/1 a č. 2663 R. v podiele 113/224 a A., rod. F. (sestre navrhovateľkinej M.) v podiele 111/224 a v roku 1979 na základe rozhodnutia býv. Mestského národného výboru – odbor výstavby a vodného hospodárstva P. číslo Výst. 2159/79-336/A-10 zo dňa 20.9.1979, a to M. navrhovateľky K., rod. F., parc. č. 2660, 2661, 2662, 2663, 2878 a 2879 tiež v podiele 113/224 a 111/224) slúžia účelu, na ktorý boli vyvlastnené – bytovej výstavbe a sú vo vlastníctve fyzických osôb a Mesta P., pričom navrhovateľka ani nepreukazovala, že by finančná náhrada za vyvlastnenie nebola vyplatená. Pokiaľ ide o kúpnu zmluvu z 2. januára 1980 týkajúcu sa parc. č. 2659, navrhovateľka taktiež nepreukazovala, že táto bola jej M. uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok a ani svoje tvrdenie, že jej M. kúpnu zmluvu nepodpísala, nedoložila nijakými relevantnými dôkazmi.

Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepreukázala splnenie podmienok ustanovení § 3 ods. 1, písm. l/, písm. m/ a písm. j/ zákona č. 503/2003 Z. z..

Z predloženého dedičského rozhodnutia býv. Štátneho notárstva v Považskej Bystrici č. k. D 345/66-32 zo dňa 1. októbra 1966 po poručiteľke A., rod. F. (sestre navrhovateľkinej M.) vyplynulo, že predmetom dedičstva bola o. i. vyvlastňovacia náhrada za poručiteľkinu časť nehnuteľnosti parc. č. 2649/1 k.ú. P. podľa uznesenia Okresného súdu v Považskej Bystrici č. k. 2 Nc 1032/65-14 z 27.7.1966 v depozite u Štátnej sporiteľni v Považskej Bystrici v sume 2,579.20 Kčs (t.j. podiel poručiteľky za vyvlastnenie jej časti nehnuteľností) a že M. navrhovateľky na základe dedičskej dohody nadobudla o.i. parcely č. 2657/1, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2878 a 2879 v podiele 111/224 v kat. úz. P. (K. a Z.).

Tvrdenie navrhovateľky, že parcely vyvlastnené v roku 1965 jej M. v roku 1966 zdedila, sa podľa rozhodnutia býv. Štátneho notárstva v Považskej Bystrici č.k. D 345/66-32 zo dňa 1. októbra 1966 týkalo parc. č. 2663 v podiele ½ (111/224), avšak nemôže nič zmeniť na skutočnosti, že aj táto časť bola právoplatne vyvlastnená a to M. navrhovateľky rozhodnutím býv. Mestského národného výboru – odbor výstavby a vodného hospodárstva P. číslo Výst. 2159/79-336/A-10 zo dňa 20.9.1979, spolu s ½ parc. č. 2658 a 111/224 parc. č. 2660, 2661, 2662, 2878 a 2879 a 2657/1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie nemohol považovať námietky navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za právne relevantné, také, ktoré mohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto stotožniac sa s právnym názorom a dôvodmi rozhodnutia krajského súdu (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) súc tiež viazaný dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) napadnutý rozsudok Krajského súdu

v Trenčíne podľa § 250ja ods. 3, veta druhá OSP v spojení s § 250l ods. 2 a podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 224 ods. 1 OSP, nakoľko navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná a odporcovi trovy odvolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 3. júna 2009

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth